

Middagstale

Høyres kommunalkonferanse i Alta

11.8.90

Statsminister Jan P. Syse

Like før jeg dro hit opp, leste jeg i en avis at Høyre hadde problemer. Så lenge Høyres leder er statsminister, stod det, kommer ikke Høyre til orde. For statsministeren må legge bånd på seg selv, og dermed på partiet. Det blir bare regjeringspolitikk og ikke Høyre-politikk.

Det synes jeg var godt sagt. Særlig fordi den forrige statsminister, som også er leder av sitt parti, mener det stikk motsatte. Hun advarer sine partifeller mot den sterke høyredreiningen som nå skjer i norsk politikk.

Jeg vet at jeg risikerer min borgerlige anseelse, men jeg vil betro dere noe: Jeg er enig med fru Brundtland. Hun har rett. Det skjer en sterk høyredreining i norsk politikk. Og det skal bli mer.

Høyres kommunalkonferanse finner sted i Finnmark. Den finner sted midt i en tiltakssone, som bygger på lavere skatter for å stimulere vekst. Tiltakssonen er Høyres idé. For et år siden var vi alene om den. Nå er den gjennomført, fordi vi sitter i regjering og har initiativet. Vi er et tiltaksparti i en tiltakssone.

For en uke siden ble Raufoss børsnotert. Før hadde bedriften én eier. Staten. Nå har den åtte tusen. For et år siden var det bare vi som tenkte slike tanker. Nå har vi vunnet frem med dem. Det samme er skjedd

med Jernverket. Selve urstatsbedriften er blitt privatisert. Og så er det noen som sier at Høyre ikke kommer til orde!

For et år siden var det bare vi som ville åpne for et uavhengig TV2, basert på reklameinntekter. Nå kommer det! Vi må skynde på de andre, men de kommer!

Vår Regjering har avskaffet lønnsloven og gjeninnført frie lønnsforhandlinger. Vi bygger på frihet under ansvar. Jeg akter ikke å si det til Hågensen, men det er Høyre-politikk. Han burde melde LO kollektivt inn. I det hele tatt, det er altfor mange konservative som har glemt å melde seg inn i Høyre. Det finnes tilmed en mengde konservative som glemmer å stemme Høyre. De blir så glade når de oppdager noenting som minner dem om Høyre at de løper avgårde og stemmer på det istedet. Det var på den måten vi mistet stortingsmandatet i Finnmark i fjor. Og en god del andre mandater annetsteds. Vi må advare mot slike uvaner. Jeg er helt enig med Trygve Bull (han med hatten): Bare Høyre er Høyre. Det er nesten så jeg kunne ha sagt det selv. Hvis jeg altså ikke var statsminister, og ikke hadde lov til å si det.

Men jeg vil si dette om Høyre og Regjeringen: Vi er kommet for å bli. Det er ikke Regjeringen som er splittet. Det er opposisjonen. Vi får våre saker igjennom. Vi får Høyres saker igjennom. Jeg leste i Dagbladet i går at det ikke har vært noen regjering i moderne tid som fører en fastere økonomisk politikk. Vi senker skattene, og vi skal senke dem mer. For noen uker siden skrev Vårt Land at for et par år siden var Høyre alene om å kreve større effektivitet i helsetjenesten. Men nå, skrev avisen, nå er alle enige om at det er veien å gå. Jeg er enig med Vårt Land også. De andre kommer etter. Oftest langt etter. Men de kommer.

Høyre har vært gjennom en lang og vanskelig periode. Vi har ingen grunn til å legge skjul på det. Men jeg vil si som den forsiktige bonden som hadde besøkt kona på sykehuset, at jo, han trodde nå nesten han ville våge å si at kanskje var hun en anelse bedre nå. Uten å ta munnen for full.

Det går fremover med oss. Vi ser det på meningsmålingene. Og vi føler det selv. Vi er på et vinnerlag. Og vi er på offensiven.

Det er med denne troen på oss selv at vi skal rive andre med oss.

Jeg satt på Rørosvidda for noen dager siden og leste en innstilling fra Norges Almenvitenskapelige Forskningsråd. "Nybrott og gjenreisning", het den. "Ny kunnskapspolitikk for Nord-Norge".

Det er en spennende bok, og ganske spesielt i en tid da man kleber ordet krise på alt som har med Nord-Norge å gjøre.

Boken minner om at det slett ikke alltid har vært krise i nord. I hundre år, fra 1850 til 1950, var Nord-Norge selve vekstområdet i Norge. Det var her folketallet økte kraftigst. Nye næringer skjøt fart, og de gamle fornyet seg. Vi trenger å minne hverandre om dette, for det er ikke noenslags naturlov at Nord-Norge skal være på defensiven. Det føles slik i dag, men det var ikke slik i går, og det trenger ikke å bli slik i morgen.

Vi bør huske hva krise betyr. Det kinesiske skrifttegnet har to betydninger: Trussel og mulighet. På gresk finner vi det samme. Det er først når én vei blir stengt at vi for alvor leter etter en annen. Krisen som problem blir ofte selve forutsetningen for

at vi utnytter de muligheter som vi tidligere har forsømt. Vi vet hva vi har gjort galt.

Jeg nevnte Rørosvidda. Den ligger snauhogd og bar i dag fordi tidligere generasjoner ikke stanset i tide. I dag ligger gruvene tomme - det måtte skje engang - og skogen er borte. Det siste hadde ikke trengt å skje. Også i Nord-Norge gikk man - og spesielt vår egen generasjon - ut over grensen for hva naturen kunne tåle. Men utviklingen lar seg ennå snu, til det bedre. Vi kan øke kunnskapene om hvor grensene går for utnyttelse av naturressursene. Og vi er i stand til å utvide disse grensene. Fiskeoppdrett er ett stikkord, havbeite blir et annet. Og utover naturens ressurser har vi den største ressurs av dem alle: Kunnskap, kompetanse, tiltaksvilje. I Høyres politikk er det en rød tråd - en blå tråd - å fremme nettopp disse kvalitetene. Vi er på rett plass til rett tid.